

$$27 \times 27 = ?$$

1-ish: $7 \times 7 = \underline{49}$

$$27 \times 27 = \dots \underline{9}$$

2-ish: $(2 \times 7) \times 2 = 28$

$$28 + \underline{4} = \textcircled{3} \underline{2}$$

$$27 \times 27 = \dots \underline{29}$$

3-ish: $\textcircled{3} + 2 = \underline{5}$

$$27 \times 27 = \underline{5} \underline{2} \underline{9}$$

Xo'sh, endi hammasini xulosalab formulasini tuzamiz:

$$1) \overline{XY \times XY} = \overline{X (2 \times X \times Y) Y \times Y}$$

Bu formula asosan, birinchi misolimizga o'xshash misollarimiz uchun mos, endi esa 2-misolimiz uchun formula tuzamiz:

$$2) \overline{XY \times XY} = \overline{(X) (2 \times X \times Y) Y \times Y} =$$

$$= \overline{(X) ((2 \times X \times Y) + a) (b)} =$$

$$\overline{(X+c) (d) (b)}$$

Shunday qilib, boshlang'ich sinf o'quvchilarning matematika darslarida o'qish, fikrlash qobiliyatlarini shakllantirish, bilimlar izchilligi, metodlar rang-barangligi, misollarga ijodiy yondashish bilan birga uni tushintirish, qiziqtirish, rag'batlantirish, baholashga oid tafakkur unsurlaridan foydalanish orqali amalga oshiriladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Toshmuhammedov R.J. Innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari. –Toshkent 2004.
2. Yo'ldoshev N. Boshlang'ich ta'lim. "Mustaqil ta'lim va tafakkur". 2006-yil, 30 b.

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA HUSNIXAT BILAN YOZISH KO'NIKMALARINI HOSIL QILISH

Norova Iroda Mirzog'olib qizi
Navoiy davlat pedagogika instituti tadqiqotchisi

Annotatsiya: Maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilariga yozishni o'rgatish metodikasi, harflarni to'g'ri qo'shib yozish qoidalari, harf elementlari va unsurlari,

barmoq harakati yuzasidan bajaradigan mashqlar haqida fikr-mulohazalar o'z ifodasini topgan.

Kalit so'zlar: xattotlik, yozish, chiroyli yozish, harf elementlari, unsurlar, yozuv mashqi.

ФОРМИРОВАНИЕ НАВЫКОВ ПИСЬМА С ПОМОЩЬЮ HUSNIXAT У МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ

Аннотация: В статье отражены методология обучения начальных классов письму, правила правильного сложения букв, элементы букв, упражнения по движению пальцами

Ключевые слова: каллиграфия, написание, красивое письмо, буквенные элементы, элементы, упражнения по письму.

FORMATION OF WRITING SKILLS WITH HUSNIXAT FOR YOUNGER STUDENTS

Abstract: The article reflects the methodology of teaching elementary classes writing, the rules of correct letter combination, the elements of letters, exercises for finger movements

Key words: calligraphy, writing, beautiful writing, letter elements, elements, writing exercises

Biz xattotlikni o'rganmoqchi bo'lganlar uchun maslahatlar to'pladik, lekin qaerdan boshlashni bilmaymiz. Chiroyli yozish qobiliyati butun bir san'atdir. Zo'ritmlar va nisbatlar, shakllar va uslublar, maxsus texnika va asboblardan foydalanish. Harflar yagona uyg'un kompozitsiyani tashkil qiladi va nafaqat natija, balki jarayonning o'zi ham maftunkor. Xattotlik qo'lyozmasi noyob mahoratdir va shuning uchun zamonaviy dunyoda, ayniqsa, qimmatlidir. Va uni qanday o'zlashtirishni va hatto uni butun kasbga aylantirish mexanizmi haqida o'ylab ko'rish lozim.

- avvalo, maqsadni aniqlash, nima uchun xattotlikni o'zlashtirmoqchi ekanligimizni tushunishish;
- muhim minimal nazariyani o'zlashtirish.
- boshlash uchun vositalarni tanlash;
- birinchi mashqlarni bajarish;
- ishtiyoqni oshirish uchun misollar topa olish;
- kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish.

Xattotlik miyani chiziqlar, simmetriya va ritmning to'g'riligini his qiladi, ong, kuzatish va tasavvurni rivojlantiradi. 2011 yilda xitoylik olimlar xattotlik keksa odamlarning kognitiv funksiyalarini yaxshilaydi va 2014 yilda meditatsiya bilan birgalikda xattotlik turli yoshdagi odamlarda stress – ruhiy zo'riqishni engillashtiradi, deb ta'kidlaydi.

Xattotlik maktabining asoschisi va badiiy rahbari Pyotr Chobitko xattotlik haqida ilhom bilan gapirdi. Piter nima uchun hamma xattotlik bilan shug'ullanishi

kerakligini, ushbu san'at tufayli o'quvchi qanday qobiliyatlarni rivojlantirishi va xattotlik psixologik salomatlikka qanday ta'sir qilishini aytadi.

Siz har qanday yoshda xattotlik bilan shug'ullanishingiz mumkin. YAponlar bolalarni xattotlik bilan 2 yoshdan boshlab tanishtira boshlaydilar. SHu bilan birga, ko'pchilik sayohatini 80 da boshlaydi. Agar yashashingizga bir necha kun qolgan bo'lsa ham, xattotlik bilan shug'ullanishga kech emas. Xattotlik har qanday kasbda foydalidir. Bu ichki zaxiralarni ochishga yordam beradigan simulyatordir.

Xattotlik dunyoga qarashni ochib beradi, butun inson psixosferasiga ta'sir qiladi. Ushbu san'at tufayli siz qadriyatlaringsizni qayta ko'rib chiqishingiz mumkin.

Bugungi kunda chiroyli matn yozish san'ati estetik hodisa sifatida qabul qilinadi. Xattotlar shaxsiyat va shriftlarni rivojlantiradi, kitob, reklama va plakat grafikalarini yaratishda ishtirok etadi.

Qiziqarli fakt: Stiv Djobs hayot, martaba va ta'limning mazmuni haqidagi nutqida xattotlikni o'zining eng muhim mahoratlaridan biri sifatida eslatib o'tadi. Xattotlik tufayli Apple Mac chiroyli tipografiya bilan birinchi kompyuterga aylandi.

Aslida xattotlik nima? Xattotlik-bu chiroyli qo'l yozuvi, chiroyli yozish san'ati. Yunoncha so'zlardan olingan kallos — " go'zallik "va graphe - "yozish uchun". Bugungi kunda xattotlikni harflar va belgilarni ifodali, uyg'un va mohirona yasash san'ati deb atash mumkin. Ammo xattotlikni tavsifga mos keladigan boshqa ikkita tushuncha — yozuv va tipografiya bilan aralashtirib yubormaslik kerak.

Xattotlikda harflar bir xil uslubda va o'xshash shaklda yoziladi. Matnning o'zi yaxshi o'qilishi kerak:

Xattotlikning uchta asosiy turi mavjud:

Osiyo yoki SHarq,

Arab yoki Islomiy,

Rim yoki G'arbiy.

Xitoy va Yaponiyada ierogliflarni ko'rsatish she'riyat va rasm bilan taqqoslanadigan tasviriy san'at qatoriga kiradi. Osiyoda ustalar belgilarga ma'no berishadi va xattotlikning o'zi engillik, supurish va ba'zi beparvolikni olib yuradi. Ko'rsatish uchun siyoh va cho'tka ishlatiladi:

Arab yozuvi Arab xattotligining markazida joylashgan. YOzish qat'iy geometrik prinsiplar va nisbatlarga bo'ysunadi — yozuvning ravshanligi va chiziqning go'zalligi unga bog'liq. Arab xattotligining qiziqarli xususiyati kvadrat nuqta. Bundan tashqari, kvadrat tomonining o'lchami qalam uchining moyillik burchagiga va ustaning bosim darajasiga bog'liq.

Dekorativ naqsh — matnni vizual ravishda yanada jozibali qiladigan seriflar, ilgaklar va boshqa tafsilotlar. Birlashtirilgan uslub-xattotlikda xat yozish qoidalarga amal qiladi. Shunga o'xshash, ammo bir xil tafsilotlar emas — matn qo'l bilan yozilganligi aniq.

1-qadam: Yangi boshlanuvchilar uchun xattotlik vositalarini sotib olish
Boshlash uchun minimal to'plam:

- qalam;

- qog‘oz;
- ushlagich;
- siyoh;
- qalam
- o‘chirgich

Qalamni artish uchun sizga suv va tolali bo‘lmagan mato, masalan, zig‘ir salftkasi kerak bo‘ladi. Qog‘oz sochiq ham mos keladi, lekin uning zarralari qalam uchida qolishi mumkin. Xattot Katya Shabanova yangi boshlanuvchilar uchun xattotlik to‘plami haqida yaxshi gapirdi:

Sizga uchli qalam kerak. Chizish uchun emas, chizish uchun emas, balki xattotlik uchun.

Eng oddiy, to‘g‘ri ushlagichni tanlash. Xuddi shu qoida tana go‘шти uchun ham amal qiladi — birinchi marta eng arzon va sodda qilib olish.

Oddiy qog‘oz va noutbuklar qilmaydi. Ammo siz eskizlar uchun qog‘ozdan foydalanishingiz mumkin.

Boshlash uchun-eng oddiy va eng arzon aksessuarlarni oling, darhol eng qimmat va sifatli narsalarni sotib olmang.

Keling, qalam, ushlagich, qog‘oz va siyoh haqida batafsilroq gaplashamiz.

Xattotlik uchun qalam

Tuklar uchli, keng qirrali va plakat. Qalam turi maqsadlarga qarab tanlanishi kerak. Ko‘pincha yangi boshlanuvchilar uchun keng qirrali patlardan boshlash osonroq. Keyin, yozayotganda, chiziqning qalinligi bosimga bog‘liq emas, balki asbobning aylanish burchagiga bog‘liq. Bunday tuklar ham tekis kesilgan, ham engil burchak ostida kesilgan bo‘lishi mumkin. Siz o‘ziga xos tanlashingiz kerak. Asosiysi, qalamning kengligi to‘g‘risida qaror qabul qilish. Quyidagi qoida qo‘llaniladi: xattotlikda harfning balandligi 4-5 qalam kengligiga teng. 2 sm balandlikdagi harf uchun 4 mm kenglikdagi qalam mos keladi.

Agar siz xattotlik qo‘lyozmasida katta harflar yozishni rejalashtirmoqchi bo‘lsangiz, ular foydali bo‘ladi. Ular, albatta, mashg‘ulot uchun mos emas, lekin kelajakda ular foydali bo‘lishi mumkin.

Yaxshi qalamlar qo‘lyozma, Speedball va Brause kompaniyalari tomonidan tayyorlanadi.

Ushlagich

Qalam ushlagichlarining ikki turi mavjud: tekis va moyil. Straight yanada qulayroq va deyarli har qanday qalamga mos keladi. Siz u bilan boshlashingiz mumkin. Minus to‘g‘ri ushlagich-g‘ayritabiiy burchak ostida yozish paytida qo‘lingizni ushlab turishingiz kerak bo‘ladi. Moyilni olish qiyinroq, lekin undan foydalanish qulayroq. Yangi boshlanuvchilar uchun yaxshi variantlar-Speedball Oblique Pen Nib ushlagichi va turli xil qalam Nib uchun Tachikava Comic Pen Nib ushlagichi, Model 25.

Xattotlik Qog‘ozi

Chop etish yoki maktab eskizlari uchun oddiy qog‘oz ishlamaydi. Qalam yopishib olishi va siyoh dog‘larini qoldirishi mumkin. Agar qog‘oz juda nozik yoki bo‘shashgan bo‘lsa, qalam siljmaydi va siyoh tarqaladi. Yana bir yaxshi variant -

mashhur Rhodia brendi. Ushbu qog'oz juda silliq va siyohga chidamli. Bir nechta turlari mavjud: bo'sh varaqlar, chiziqli yoki nuqta panjarali.

Xattotlik uchun siyoh

Yangi boshlanuvchilar uchun xattotlikda eng oddiy siyoh "Gamma" eng mos keladi. U har qanday ish yuritish do'konida mavjud va narxi taxminan 50 rublni tashkil qiladi.

Gamma, Xiggins va Kuretake Sumi siyoh, Cretacolor, Kohinoor, eski dunyo siyohi va yong'oq siyohining turli xil turlari haqida umumiy ma'lumotni Katya Shabanavoy kanalida ko'rish mumkin:

Xattotlikda hamma narsani o'zingiz sinab ko'rish muhimdir. Turli xil masjarangsizalarni sinab ko'ring va siz uchun eng yaxshisini qidiring. Bir xattot uchun yaxshi bo'lgan narsa boshqasiga mos kelmasligi mumkin.

Eng oddiy va eng byudjet varianti - "Gamma" masjarangsiza. U suvga chidamli emas va bu jarayonda iflos narsa paydo bo'lsa, barcha sirtlardan osongina yuviladi.

2-qadam: birinchi ko'nikmalarni oling va xattotlik skriptlari bilan ishlang

Shunday qilib, sizda maqsad va vositalar mavjud. Amaliyotga o'tish vaqti keldi. Siz o'rganishingiz kerak bo'lgan birinchi narsa-to'g'ri o'tirish. Bu erda ba'zi muhim qoidalar:

Kreslning orqa tomoniga suyanmang. Shunday qilib, tananing mushaklari ishtirok etmaydi va siz o'zingizni sust his qilasiz.

Kreslning o'rtasiga yoki chetiga o'tiring. Bu sizning orqangizni to'g'ri saqlashga yordam beradi.

Elkangizni tekis va bo'yingizni tekis tuting. Bu miyaga kislorod oqimini yaxshilaydi, o'zingizni yanada quvnoq his qilasiz.

Stol va stul balandligi nisbatini kuzatib boring. Agar siz tekis o'tirsangiz, tirsaklaringiz stol bilan bir xil darajada bo'lsa, bu to'g'ri.

Oyoqlaringizni kesib o'tmang va oyoqlaringizni kesib o'tmang. Shunday qilib, siz vaznni notekis taqsimlaysiz.

Keyin qalamni qulay va to'g'ri ushlab turishni o'rganishingiz kerak. Buning uchun vosita tamoyillarini tushunish va foydali hayot xakerlarini bilish muhimdir. Bu haqda xattot Varvara Panteleeva o'zining videosida batafsil aytib berdi.

Bosilganda qalamning antennalari bir-biridan ajralib, kengayish beradi. Chiziqni silliq va toza qilish uchun qalamni shunday burchak ostida ushlab turingki, antennalar to'liq pastga siljiydi.

Agar qalam yozmasa, nuqta qo'ying va nuqtadan olib boring.

Chap qo'l butunlay stol ustida yotishi va varaqni ushlab turishi kerak.

Agar siz to'g'ri ushlagich bilan qalam bilan yozsangiz, varaq sizga perpendikulyar emas, balki burchak ostida yotishi kerak. Shunday qilib, varaqning pastki chap burchagi sizga qaraydi. Keyin biz o'z mahoratimizni oshirishni boshlaymiz. Biz siz o'rganishni boshlashingiz mumkin bo'lgan foydali darslarni tanladik. Oddiy sharikli qalam bilan isinish:

Asosiy mashqlar:

Yozishdan oldin isinish:

Yozish paytida harflarning aloqasi, harflar orasidagi masofa, ritm.

3-Qadam: Ilhom Oling

Xattotlik qo‘lyozmasini o‘rgatishda yetarlicha ishlash, yaxshi misollarni ko‘rish va takrorlash muhimdir. Sizga Ilhom izlash uchun foydali youtube kanallari, bloglari va manbalarini to‘pladik. Sevgi xattotlik kanali-o‘zbek tilidagi asboblari sharhlari, yangi boshlanuvchilar uchun xattotlik darslari, xattotlik bo‘yicha mahorat darslari yozuvlari, o‘zbek alifbosi.

Bugungi kunda chiroyli matn yozish san’ati estetik hodisa sifatida qabul qilinadi. Xattotlar shaxsiyat va shriftlarni rivojlantiradi, kitob, reklama va plakat grafikalarini yaratishda ishtirok etadi.

Qiziqarli fakt: Stiv Djobs hayot, martaba va ta’limning mazmuni haqidagi nutqida xattotlikni o‘zining eng muhim mahoratlaridan biri sifatida eslatib o‘tadi. Xattotlik tufayli Apple Mac chiroyli tipografiya bilan birinchi kompyuterga aylandi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Бондаренко Р.В., Захарова Л.Ю. Влияние методики обучения письму на формирование двигательного навыка//<https://cyberleninka.ru/>
2. Манцетова А.И., Орлова В.Ф., Славуцкая И.А. Теоретические (естественнонаучные) основы судебного почерковедения. М.: Наука, 2006. 442с.
3. Винберг Л.А., Шванкова М.В. Почерковедческая экспертиза / под ред. Р. С. Белкина. М.: Высшая следственная школа МВД СССР, 1977. 174 с.
4. www.ziyonet.uz

VERB RELATIONS IN UZBEK AND ENGLISH

Muxamadiyev Aziz Shavkatovich

Teacher of Navoi State Pedagogical Institute Scientific supervisor:

Juraev Feruzbek Ikhrorbek o‘g‘li

Student of Navoi State Pedagogical Institute

Abstract: The following article examines the types of verb tenses in Uzbek and English and explains their differences and uses. The main content of the article will help students learning English as a second foreign language to fully understand the meaning of verb ratios in both languages.

Key words: Verb ratios, active voice, passive voice, suffix, tenses.

Аннотация: В следующей статье рассматриваются типы времен глаголов в узбекском и английском языках, а также объясняются их различия и использование. Основное содержание статьи поможет студентам, изучающим английский как второй иностранный язык, полностью понять значение соотношений глаголов в обоих языках.